

**OBČINA LUKOVICA
OBČINSKI SVET**

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE LUKOVICA

junij, 2009

3. 4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA OBČINSKIH REDARJEV.....	16
legitimiranje.....	36

uradno dejanje.....	24, 36
10. Materialni in drugi pogoji za delovanje medobčinskega redarstva.....	21
11. Vrste in obseg nalog redarstva.....	23
12. Izvajanje zakonskih pooblastil občinskega redarja.....	24
13. Uporaba prisilnih sredstev.....	25
14. Sistem dela medobčinskega redarstva – razporejanje redarjev.....	27
15. Sodelovanje medobčinskega redarstva s policijskimi postajami.....	27
16. Povezanost redarske službe z redarstvi sosednjih občin.....	27
17. Sodelovanje redarske službe z OKC in Regijskim centrom za obveščanje	27
18. Načini sodelovanja redarjev v sistemu zaščite in reševanja.....	28
19. Načini sodelovanja redarjev in zasebnih varnostnikov.....	28
20. Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog medobčinskega redarstva.....	29
21. Sodelovanje med redarsko službo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu	29
22. Varnostno ogrožene poti, kraji, površine in točke v občini.....	30
23. Obhodi varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk.....	30
24. Zgradbe, spomeniki, muzeji in drugi objekti, ki imajo status naravne in kulturne dediščine.....	30
25. Obhodi nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine.....	31
26. Način uvedbe dežurne službe občinskega redarstva (odločitev župana).....	31
27. Zaključek.....	33
LITERATURA IN VIRI.....	34

PRILOGE:

1. Način izvajanja zakonskih pooblastil občinskega redarja.....	35
2. Način uporabe prisilnih sredstev.....	40
3. Pisni protokol o sodelovanju s Policijo.....	45
4. Pisni protokol o sedolovanju s sosednjimi redarstvi.....	47
5. Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah.....	49
6. Dogovor o sodelovanju v sistemu zaščite in reševanja.....	53
7. Dogovor o sodelovanju z zasebnimi varnostnimi službami.....	55
8. Poslovnik za delo komisije v zvezi ocenjevanja izvrševanja nalog občinskega redarstva.....	58
9. Protokol o sodelovanju med redarsko službo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica.....	62

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) in Smernic za izdelavo občinskega programa varnosti (MNZ RS, februar 2007), je Občinski svet Občine Lukovica na predlog župana Mateja Kotnika na seji dne 2009 sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE LUKOVICA

1. UVOD

Osnovni podatki o Občini Lukovica

Občina Lukovica leži v osrednji Sloveniji. Obsega 74 km² (7.488 ha) pretežno hribovitega ozemlja. Geografsko zajema območje Črnega grabna od Prevoj do Trojan. Velika večina ozemlja je poraščena z gozdovi. Le na nekaterih mestih se dolina toliko razširi, da je omogočila razvoj večjih naselij. Na območju občine je junija 2003 živel 5.120 prebivalcev v 66 naseljih. Lukovica, občinsko središče, leži ob magistralni cesti *Ljubljana-Maribor*, kakih 22 km v smeri iz Ljubljane.

Občina Lukovica je postala samostojna lokalna skupnost z reorganizacijo lokalne samouprave leta 1995 in geografsko zajema območje Črnega grabna. Črni graben s severa in juga obdajata Tuhinjska in Moravška dolina. Na izoblikovanje Črnega grabna je močno vplivalo vodovje Radomlje, ki je svojo vijugasto strugo vrezala v južno pobočje velike trojanske antiklinale. Radomlja, ki izvira pod Učakom pri Trojanah, se s svojimi hudourniški pritoki južno od Doba izliva v Račo, teče po temnih permijških skrilavcih, ki dajejo tlem črno barvo - od tod tudi ime Črni graben. Občina Lukovica se razprostira od Prevoj pri Šentvidu na zahodu pa vse do Trojan na vzhodni strani, kjer meji s Savinjsko dolino. Tu je potekala tudi stara deželna meja med Gorenjsko in Štajersko.

Pravna podlaga

Občinski program varnosti Občine Lukovica je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti Občine Lukovica je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Lukovica in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe in ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven in na državo naslonjen način. Lahko jo zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen programa je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v Občini Lukovica. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo, ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

Program predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja občinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev ter konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen programa je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

Občinski program varnosti Občine Lukovica obsega 5 ciljev, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto varnosti v občini. Program Občine Lukovica je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela občinskih redarjev oziroma medobčinske redarske službe in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Pravna podlaga za program so: Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1), Zakon o prekrških (ZP-1), Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) in občinski odloki. Program je zasnovan v skladu z navedenimi pravnimi predpisi.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA

UPORABLJENE METODE, POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽENOSTI

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju Občine Lukovica ter oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica in drugih organov in služb Občine Lukovica ter Policijske postaje Domžale. Veliko podatkov je bilo pridobljenih iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin ter drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je pričakovati, da bo prisotna večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj.

Opravljen je bil ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih objektov in drugih prireditvenih prostorov, kjer bi lahko prišlo do ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave občinskega programa varnosti je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja tistih organov in služb znotraj občine, ki so delovno povezani z redarji, in tistih organov ter služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in uporabnega programa varnosti so bili pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se nanašajo na zagotavljanje ugodnih varnostnih razmer v Občini Lukovica.

• Ogroženost od naravnih in drugih nesreč

Ocena ogroženosti občine Lukovica od naravnih in drugih nesreč je bila pripravljena in izdelana na podlagi raziskav, študij in strokovnih podlag, ki se nanašajo na podnebne, geografske, hidrološke, geološke, seizmološke, ekološke, prostorske, geografske, prometne, demografske, kulturne in druge značilnosti ogroženega območja.

Pri izdelavi ocene ogroženosti je bilo pri obravnavanju posameznih virov možnih vzrokov nastanka nesreč ter njihove verjetnosti pojavljanja, poteku in možnem obsegu ter posledicah posameznih nesreč upoštevano tudi dosedanje stanje na tem področju oz. frekvenca in stopnja pojavljanja posamezne vrste nesreč in uspehi pri njihovem preprečevanju in odpravljanju.

Ocena ogroženosti od naravnih in drugih nesreč v Občini Lukovica je bila izdelana v skladu z določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/2006) ter v skladu z določili Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/95).

Ocene so izdelane na podlagi republiških in regijskih ocen ogroženosti, strokovnih študijah pristojnih zavodov in inštitutov oziroma usmeritev ob upoštevanju lokalnih dejavnikov, izkustvenih norm in dosedanjih izkušenj pri preprečevanju in odpravljanju posledic nesreč.

a) Ocena stanja varnosti (podatki Policijske postaje Domžale):

- **Ogroženost cestnega prometa na območju občine Lukovica**

Na območju občine Lukovica se je v letu 2008 zgodilo 143 (107) prometnih nesreč kar pomeni za 34% več kot v letu 2007. Od tega se je v letu 2008 zgodila ena prometna nesreča v kateri je ena oseba umrla, v letu 2007 pa tovrstne prometne nesreče ni bilo. S hudo telesno poškodbo se je zgodilo 5 (7) prometnih nesreč, z lahko telesno poškodbo pa 62 (60) prometnih nesreč. V letu 2007 je bilo v prometnih nesrečah udeleženih 13 voznikov, kateri so bili pod vplivom alkohola, njihova povprečna stopnja alkoholiziranosti pa je znašala 1,65 mg/l izdihanega zraka, v letu 2008 pa je bilo 5 povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola, njihova povprečna stopnja pa je znašala 1,50 mg/l alkohola v izdihanem zraku.

Med najpogostejšimi vzroki prometnih nesreč sta nepravilen premik z vozilom in neprilagojena hitrost.

Policisti so v letu 2007 na območju občine Lukovica ugotovili skupno 2.722 kršitev cestno prometnih predpisov v letu 2008 pa 2.100 kršitev. V letu 2007 so izrekli 1.877 glob v letu 2008 pa 1.599 glob.

Hitrih postopkov na področju prometne varnosti so v letu 2007 izvedli 12, v letu 2008 pa 54. V letu 2008 so podali tudi 135 (282) obdolžilnih predlogov na pristojno okrajno sodišče. V letu 2007 so izrekli 492 opozoril v letu 2008 pa 203.

Poleg avtoceste, ki teče ob naseljih je najbolj prometna in hkrati tudi najbolj obremenjena glede števila prometnih nesreč regionalna cesta številka 447 (bivša magistralna cesta). Navedena cesta poteka tudi skozi naselja kot so Prevoje pri Šentvidu, Šentvid, Lukovica, Trnjava, Krašnja in Blagovica. Na omenjeni cesti prihaja večkrat do prometnih nesreč. Kot najpogostejši vzrok nesreč je neprilagojena hitrost. V Lukovici na samo prometno varnost vplivajo tudi nepravilno parkirana vozila.

Na cestah izven naselij se pojavljajo vozniki motornih koles in štirikolesnikov, ki se vozijo na različnih relacijah, in sicer po travnikih in lokalnih. Še posebej v primeru lepega vremena, objestno vozijo predvsem v popoldanskem času, ob sobotah in nedeljah.

- **Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin**

V občini Lukovica so določene poti primerne za kolesarjenje oziroma tek v naravi. Najbolj je obiskana pot okoli Gradiškega jezera v dolžini 4.200 metrov. Pot oskrbuje in ureja Turistično društvo Gradišče pri Lukovici s finančno pomočjo občine Lukovica. Sama pot je primerno zavarovana z zapornicami in po poti ni možna vožnja z motornimi vozili.

- **Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost**

Na območju občine Lukovica se je skupno število kaznivih dejanj v letu 2008 zmanjšalo glede na leto 2007. Policisti so v letu 2008 obravnavali 252 kaznivih dejanj v letu 2007 pa 284, kar predstavlja 11% padec kaznivih dejanj storjenih na območju občine Lukovica.

Največ je bilo zaznanih in obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete. V strukturi splošne kriminalitete so prevladovala kazniva dejanja zoper premoženje (velike tatvine, tatvine, poškodovanja tuje stvari). Tako so policisti v letu 2007 obravnavali 187 premoženjskih kaznivih dejanj v letu 2008 pa 157, kar predstavlja kar 16% upad tovrstnih kaznivih dejanj. V letu 2007 so obravnavali 104 tatvine, v letu 2008 pa 102 tatvine, kar predstavlja upad za 2%. Velikih tatvin so v letu 2007 obravnavali 53, v letu 2008 pa 35, kar pa predstavlja 44% upad kaznivih dejanj velikih tatvin, kamor spadajo tudi vlomi.

Primerov poškodovanj tuje stvari in s tem povezanim vandalizmom so policisti v letu 2007 obravnavali 14, v letu 2008 pa 18.

Premoženjska kriminaliteta je najštevilčnejša in zelo vpliva na stopnjo preiskivosti celotne kriminalitete. Tatvine, vlomi in poškodovanja tuje stvari pomembno vplivajo na subjektivni občutek varnosti državljanov. Dejstvo pa je, da se je večina kaznivih dejanj tatvin obravnavala na bencinskih servisih v občini, kjer vozniki predvsem osebnih vozil, zaradi neplačila goriva izvršujejo tovrstna kazniva dejanja.

V letu 2008 so policisti obravnavali tudi 5 (1) kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, zoper osumljence pa so podali tudi kazenske ovadbe.

*Kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe**

	2007	2008
Število KD	284	252
Preiskana k. d.	80	58
Delež preiskanih k. d. (v %)	29,96	24,89

**Podatki so iz evidence ovadenih oseb in kaznivih dejanj. V številu ni zajetih kaznivih dejanj, katerih posledica je bila prometna nesreča.*

- **Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine**

Na območju občine Lukovica imajo javne zgradbe, med katere sodijo zlasti osnovne šole, avtobusna postajališča, zgradba občine in razne ostale javne zgradbe, ki

spadajo pod javni sektor, banka, pošte in druge denarne ustanove, varovanja urejena v skladu z lastnimi načrti in hišnimi redi.

Ogroženost kulturnih, zgodovinskih, državnih ali občinskih zgradb ali spomenikov predstavlja predvsem vandalizem in objestnosti ter tudi izvrševanje premoženjskih kaznivih dejanj (npr. tatvine barvnih kovin, poškodovanje tuje stvari, itd.) Dostop do večine spomenikov je enostaven, saj niso zaščiteni z ograjami ali drugimi fizičnimi ovirami. Na tem mestu bi lahko dodali tudi Kersnikov grad na Brdu, v katerega so v preteklosti že hodili različni obiskovalci, kar z vidika varnosti predstavlja večji problem, sploh v primeru, če pride do nekontroliranega rušenja, itd.

- **Ogroženost javnega reda in miru**

Na območju občine Lukovica se je število kršitev javnega reda in miru v letu 2008 povečalo kar za 96 %, primerjalno z letom 2007.

Največ kršitev je bilo storjenih ob koncih tedna, v večernem ali nočnem času. Tako so policisti v letu 2008 obravnavali skupno 147 (75) kršitev iz področja javnega reda in miru.

Kot najpogostejše kršitve predpisov, ki urejajo javni red in mir so kršitve Zakona o varstvu javnega reda in miru. Znotraj teh kršitev so najpogostejše kršitve izzivanje in spodbujanje k pretepu, sledijo kršitve zaradi prepiranja, vpitja ali nedostojnega vedenja in nasilja v družini.

Največ kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru je storjenih na javnem kraju, kot so ceste in trgi, nato sledijo zasebni prostori, manj kršitev pa je bilo na javnih prireditvah in v gostinskih lokalih. Iz spodaj navedene tabele je razvidno, da je bilo v 2008 beležen porast kršitev Zakona o tujcih. Razlog tega povečanja je v večjem nadzoru policistov nad počivališčem avtoceste pri Petrolu v Lukovici (tranzit tujcev).

Kršitve predpisov o javnem redu

	2007	2008
Kršitve Zakona o varstvu javnega reda	46	58
Kršitve Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	3	8
Kršitve Zakona o tujcih	5	47
Kršitve Zakona o orožju	3	5
Kršitve drugih zakonov	18	29
Skupaj	75	147

*** Kršitve zakonodaje s področja cestnega prometa niso vključene.*

- **Ogroženost na javnih shodih in prireditvah**

V občini Lukovica se preko leta odvijata dve večji prireditvi, katerih se udeleži večje število obiskovalcev in sicer občinski praznik (prireditev poteka v centru Lukovice-Mestni trg) in pa Rokovnjaška noč, ki poteka v Rokovnjaškem gozdičku na Brdu pri Lukovici. Do sedaj večjih kršitev na omenjenih prireditvah še ni bilo, v posameznih primerih pa so policisti zoper kršitelje ukrepali.

- **Ogroženost okolja**

Na območju občine Lukovica so prisotne kršitve v zvezi prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju, tu spada predvsem vožnja z motornimi čolni in skuterji po Gradiškem Jezeru in vožnja z motornimi kolesi in štiri kolesniki po poti ob jezeru. Drugih večjih posebnosti na tem področju pa v zadnjem času ni bilo.

b) Obvladovanje varnostnih tveganj (podatki Policijske postaje Domžale):

- **Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu**

Med prometno najbolj obremenjena območja na območju Lukovice sodi predvsem Avtocesta Krtina-Trojane in pa regionalna cesta števil. 447 (bivša magistralna cesta). Največje obremenitve prometa so ob prometnih konicah, zjutraj in v popoldanskih urah, ko se ljudje vračajo iz službe. Prav tako je na tej cesti večja gostota tovornih vozil. Posledica povečanega prometa je, da vozniki nemalokrat prehitujejo počasnejša vozila, zaradi česar prihaja do nevarnih situacij in prometnih nesreč.

Poseben problem predstavljajo tudi vozniki, ki vozijo pod vplivom alkohola, zaradi česar policisti tudi tej kategoriji udeležencev namenjajo posebno pozornost. Osnovni cilj nadzora je v tem, da se voznike, ki so uživali alkohol odvrne od tega da bi vozili v takšnem stanju, oziroma da ne pijejo v kolikor imajo namen voziti. Taktika in metodika nadzora poteka tako, da se poveča pričakovanje udeležencev v cestnem prometu, da bodo ustavljeni in preizkušeni. To izvajajo na dva načina, in sicer z doslednim odrejanjem preizkusov alkoholiziranosti vsem, ki so storili predvsem hujši prekršek in z dobro vidnimi poostrenimi nadzori, kjer so preizkušeni vsi ustavljeni vozniki.

- **Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin**

Pripadniki mlajše populacije občasno za kraj druženja oziroma zadrževanja izbirajo okolico pokopališča Brdo, v okolici športnih igrišč in v okolici osnovne šole in obeh podružnic v Krašnji in Blagovici. Zaradi tega je na teh mestih tudi več primerov vandalizma in povzročanja hrupa.

- **Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj**

Na varnostno situacijo s področja kriminalitete pomembno vplivajo kazniva ravnanja, ki jih storijo odvisniki od prepovedanih drog. Število odkritih prekrškov in kaznivih dejanj v povezavi s prepovedanimi drogami je v porastu. Večina osumljencev navedene populacije je brez služb, zato izvršujejo kazniva dejanja s področja premoženjskih deliktov.

V preteklih letih so bile v velikem porastu tatvine barvnih kovin, saj so se pojavljale množično in so pri prebivalcih povzročile precej nelagodja, ter tatvine razpel, vendar je po uspešni raziskavi kaznivih dejanj zaznan večji upad tovrstnih kaznivih dejanj.

- **Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine**

Do ogroženosti kulturnih, zgodovinskih, državnih ali občinskih zgradb ali spomenikov prihaja predvsem zaradi vandalizma in objestnosti ter tudi zaradi premoženjskih kaznivih dejanj (tatvine z oz. iz objektov, še posebej sakralni objekti kot so cerkve, kapele, ipd). Dostop do večine spomenikov je enostaven, saj niso zaščiteni z ograjami ali drugimi fizičnimi ovirami.

- **Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru**

Na območju občine Lukovica deluje kar nekaj gostinskih lokalov, kjer je v preteklosti prihajalo do kršitev javnega reda in miru, vendar se je v zadnjem letu situacija izboljšala, tako da večjih kršitev ni.

Za preprečevanje kršitev na navedenih lokacijah policisti večkrat opravljajo kontrole, še posebej pa ob vikendih s policijskimi patruljami v službenih in civilnih vozilih.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

Namen vzpostavitve redarstva po Zakonu o občinskem redarstvu je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini Lukovica in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine ter načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini.

Namen vzpostavitve redarstva je zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanje javnega reda in miru.

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi v občini.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4. CILJI DELOVANJA MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Osnovni cilj programa varnosti Občine Lukovica je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

Strateški in operativni cilji OPV so:

A) STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini Lukovica.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z Medobčinskim inšpektoratom v okviru katerega delujejo občinski redarji. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v Občini Lukovica.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

B) OPERATIVNI CILJI

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev

prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave in Policijske postaje Domžale.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč.

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2010 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Lukovica. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno je potrebno zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica. Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 56/2008-1-UPB5)) v tretjem odstavku 22. člena kot obveznost občine določa tudi sprejem programov s področja varnosti cestnega prometa, ki jih predlaga Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,
- sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- občinske redarje je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine,
- v letnem načrtu dela medobčinskega redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina Lukovica poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja),
- občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati.

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov

samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir sta dobrini, ki izključujeta vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku.

Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Medobčinska redarska služba in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih (13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena),
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,

- skleniti pisni protokol o sodelovanju med Medobčinskim inšpektoratom in Policijsko postajo Domžale,
- prizadevati si za dobro sodelovanje in iskati strokovno pomoč policistov Policijske postaje Domžale.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju Medobčinskega inšpektorata s policijsko postajo,
- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- občinski redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s svojo službo in z dežurnim policistom Policijske postaje Domžale. V prvi vrsti so to stacionarni in mobilni telefoni.
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/1999). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblaščenec uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje medobčinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine,
- Občinska uprava Občine Lukovica priskrbi ali izdela seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine.

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanji na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini,
- redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo v cilju izmenjave informacij za učinkovit nadzor na tem področju,
- občinski redarji posebno skrb namenijo spoštovanju predpisov, ki se nanašajo na ohranjanje narave in razvrednotenja okolja. V primeru ugotovitve teh kršitev podajo ustrezne informacije in predloge pristojnim prekrškovnim organom in organom občinske uprave Občine Lukovica.
- redarska služba si priskrbi karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA OBČINSKIH REDARJEV

Preventivna oblika dela občinskih redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela občinskih redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega

ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe občinskih redarjev lahko med drugim uvrstimo: izrek glob, izdaja plačilnega naloga, odredba za odvoz vozila s pajkom, obdolžilni predlog okrajnemu sodišču, itd.

OBVLADOVANJE VARNOSTNIH NALOG S STRANI OBČINSKIH REDARJEV:

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer lahko tudi občinski redarji prispevajo k obvladovanju te varnostne problematike.

V Lukovici na samo prometno varnost vplivajo tudi nepravilno parkirana vozila. Še posebej je potrebno izpostaviti območje Starega trga pred stavbo občinske uprave, parkirišče pri šoli na Brdu in v Blagovici ter parkirišče ob lokalni cesti na Trojanah, nasproti objekta GP Trojane.

Zaradi večjega števila prometnih nesreč, do katerih pride zaradi neprilagojene hitrosti vožnje, bodo meritve hitrosti vožnje na teh mestih, opravljali tudi občinski redarji (uporaba stacionarnega merilnika hitrosti).

Glede na omejene pristojnosti in pooblastila bodo morali občinski redarji čas in območje svojega dela na območju občine Lukovica prilagoditi tem varnostnim potrebam.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave (Uradni list RS, številka 120/2005).

S tem odlokom je bil ustanovljen Medobčinski inšpektorat kot organ skupne občinske uprave za izvrševanje upravnih nalog na področju inšpekcijskega nadzorstva in občinskega redarstva za območja občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice.

Sedež Medobčinskega inšpektorata je v Trzinu, Mengeška cesta 9.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Zaradi novih zakonskih pooblastil in razširitve področja ter območja dela bo potrebno v okviru Medobčinskega inšpektorata oceniti potrebo po zaposlitvi dodatnih občinskih redarjev.

Pri tem je potrebno upoštevati bodoče varnostne potrebe, okvir kadrovske krepitve redarske službe pa bodo tudi materialne in finančne zmožnosti občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice, kot pristopnic k ustanovitvi tega organa skupne občinske uprave.

8. VODENJE MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Medobčinski inšpektorat vodi vodja inšpektorata, ki ga soglasno imenujejo in razrešujejo župani občin ustanoviteljic.

Vodja inšpektorata odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki sodijo v krajevno pristojnost posamezne občine, županu in direktorju oziroma drugi s strani župana pooblaščenim osebi občinske uprave te občine, za delo Medobčinskega inšpektorata v celoti, pa skupaj vsem županom občin.

V okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost, kakovost in učinkovitost Medobčinskega inšpektorata, organizira opravljanje nalog inšpektorata, skrbi za izdelavo in realizacijo programa dela ter opravlja vsa dela in naloge, ki so potrebne za redno, pravočasno, strokovno in učinkovito delo.

Vodja inšpektorata mora občinam, najmanj enkrat letno podati poročilo o delovanju Medobčinskega inšpektorata.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pristojnosti medobčinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1-UPB5), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in občinskih odlokih.

V določbi drugega odstavka **3. člena Zakona o občinskem redarstvu** je opredeljeno, da občinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega prevoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge občinskih redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

V **Zakonu o varstvu javnega reda in miru** (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Občinsko redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);

- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen)
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

V **Zakonu o varnosti cestnega prometa** (Uradni list RS, št. 56/2008-1-UPB5) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini.

Skladno z določbo 14. člena ZVCP občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju;"
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP¹ o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja.
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

Občinski redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila.

Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM-1, ZVCP-1, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima občinski redar status:

¹ 113. člen ZVCP: (1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmernega hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja. (2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje. (3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti. (4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. (5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet. (6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

- prekrškovnega organa,
- pooblaščenih uradnih oseb.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.²

Občinski redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika³ in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradni oseb.

V prvem odstavku 21. člena Zakona o lokalni samoupravi⁴ so opredeljene določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter glede organiziranja komunalno-redarstvene službe, ki skrbi za red v občini.

V določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4), spremembe in dopolnitve Zakona o prekrških (Ur. list RS 17/2008, popr. 21/2008) je opredeljeno, da se lahko prekrški določijo tudi z odloki občine. Pristojnosti za nadzor nad veljavnimi odloki v Občini Lukovica, ima Medobčinski inšpektorat v sklopu katerega delujejo redarji, opredeljene v Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007 ZIN-UPB1), Zakonu o občinskem redarstvu (Ur.

² 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

³ 126. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

⁴ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

list RS, šte. 139/2006) in Odloku o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave (Ur. list RS, šte. 120/2005).

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)

Med materialne in druge pogoje za delovanje redarstva in redarjev lahko uvrščamo prostore redarske službe, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, šte. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, šte. 103/2007), ki ju je izdal minister za notranje zadeve.

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

Službena vozila

Redarska služba uporablja službena vozila z napisom »Medobčinsko redarstvo« in simbolom redarske službe. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

Redarska služba lahko uporablja tudi motorna kolesa s tem, da se napis in simbol določi na način, kot je določeno za službena vozila.

Uporabljajo lahko tudi kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- prenosna radijska zveza.

Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, Stop loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v Pravilniku o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

Uniforma redarja

Redar mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

Službena izkaznica redarjev

Pooblaščen uradna oseba redarstva, mora imeti službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno izkaznico izda župan Občine Trzin (sedež organa).

Službena izkaznica vsebuje naziv redarja, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Službena izkaznica redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG REDARSKE SLUŽBE NA OBMOČJU OBČINE LUKOVICA

Redarstvo ni tipična služba občinske, oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske uprave. Redar je pooblaščen uradna oseba (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem (v letu 2008 je bilo na redarje v Sloveniji 21 različnih napadov - verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odiranje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o varnosti v cestnem prometu in spremembami in dopolnitvami tega zakona, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami občine, se je vrsta in obseg

nalog temeljito spremenil tudi za redarje, ki bodo opravljali delo na območju občine Lukovica.

Redarji na območju občine Lukovica izvajajo predvsem preventivne in pa tudi represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja redarske službe ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v Občini Lukovica.

Prav zaradi tega bo v medobčinski redarski službi v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora bo namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, bo redarstvo pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Lukovica, in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodišč in usmeritev je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljati informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo ter zmanjšanje stroškov poslovanja.

12. IZVAJANJE ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga občinski redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in na način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed) so določena tista pooblastila, s katerimi je občinskemu redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko uporabljajo naslednje ukrepe:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljajo istovetnost,
- opravljajo varnostni pregled osebe,
- zasežejo predmete,
- zadržijo storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporabijo fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

V ZP-I so uzakonjena pooblastila občinskih redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila občinskih redarjev na določen način štejemo tudi naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb Zakona o javnih cestah,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

Podrobneje je način izvajanja pooblastil občinskega redarja opredeljen v **PRILOGI 1** tega programa.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme občinski redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje in
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme občinski redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Način uporabe prisilnih sredstev je opredeljen v **PRILOGI 2** tega programa.

OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora občinski redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji Medobčinskega inšpektorata oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba, zoper katero je občinski redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora občinski redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja Medobčinskega inšpektorata dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti župana Občine Lukovica, oz. osebo, ki jo ta pooblasti.

V obvestilu županu mora vodja redarske službe navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja občinskega redarja vodja Medobčinskega inšpektorata. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan občine, v kateri ima redarstvo svoj sedež. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj občinskega redarja. V komisiji mora biti neodvisen strokovnjak s področja varnosti, predstavnik Občine Lukovica, predstavnik policije in predstavniki zainteresiranih nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, daje takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitve v konkretnem primeru.

ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK OBČINSKIH REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu občine, v kateri ima redarstvo svoj sedež ali pri osebi, ki jo ta pooblasti. Glede na Zakon o občinskem redarstvu mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST OBČINSKIH REDARJEV

Pri svojem delu so občinski redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko občinskega redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti občinskih redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO

V Občini Lukovica v skladu z ocenami varnostnih razmer in drugimi potrebami občine opravljajo občinski redarji delo v skladu s programom dela, ki se dogovori s koordinatorjem Občine Lukovica in predstavnikom policije (vodja policijskega okoliša). Vodstvo Medobčinskega inšpektorata tudi v drugih primerih sodeluje s predstavniki Policijske postaje Domžale (usklajevanje dela, nudenja medsebojne pomoči, skupni poostreni nadzori, itd.).

Delo se načrtuje predvsem ob dneh, ki so v Občini Lukovica ocenjeni, kot varnostno problematični in drugim potrebam občanov (odhod otrok v šolo, primeri naravnih nesreč, prireditve, itd.).

15. SODELOVANJE S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČINE LUKOVICA

Občinski redarji morajo biti seznanjeni, da na območju Občine Lukovica opravljajo delo ob policistih splošne Policijske postaje Domžale, še policisti Postaje prometne policije Ljubljana, kakor tudi policisti in kriminalisti drugih policijskih enot.

Vodstvo Medobčinskega inšpektorata se za koordinacijo dela in druge potrebe v okviru svoje pristojnosti (nasveti, morebitni napadi na redarje, itd.) obrača na Policijsko postajo Domžale.

V zvezi s tem je bil pripravljen za sodelovanje s to policijsko postajo koncept Pisnega protokola o sodelovanju s policijo, ki je v **Prilogi 3** tega programa.

16. SODELOVANJE Z REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIH OBČIN

Sodelovanje z redarskimi službami v občinah, ki mejijo na občino Lukovica mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Izdelan je koncept Pisnega dogovora o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin, ki je v **Prilogi 4** tega programa.

17. POVEZANOST OBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM POLICIJSKE UPRAVE LJUBLJANA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

Na podlagi izdelane ocene ogroženosti v Občini Lukovica pred naravnimi in drugimi nesrečami, je potrebno med izvajalce ukrepov zaščite in reševanja vključiti tudi občinske redarje.

Izdelano je Navodilo o ukrepanju občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah ter način sodelovanja s policijo in Regijskim centrom za obveščanje (ReCO), ki je **Priloga 5** tega programa.

18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Medobčinsko redarstvo, ki deluje v okviru Medobčinskega inšpektorata, sodeluje v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/2006-UPB1).

Izdelan je Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja, ki je v **Prilogi 6** tega programa.

19. NAČINI SODELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV

Redarji bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na tem območju.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

Redarji pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

Izdelan je Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij, ki je v **Prilogi 7** tega programa.

20. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG OBČINSKEGA REDARSTVA

Na podlagi 4. odstavka 17. člena Zakona o občinskem redarstvu župan Občine Trzin (sedež organa) sprejme Poslovnik za delo komisije v zvezi ocenjevanja izvrševanja nalog občinskega redarstva.

Na podlagi tega poslovnika župan imenuje komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva.

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

Če z Zakonom o občinskem redarstvu ni drugače določeno, se za ocenjevanje in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Poslovník je v **Prilogi 8** tega programa.

21. SODELOVANJE MED MEDOBČINSKO REDARSKO SLUŽBO, POLICIJO TER SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE LUKOVICA

Občinski svet Občine Lukovica je na svoji 4. redni seji dne 2.4.2007 sprejel sklep o imenovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica (sklep števil. 3/4/07, z dne 2.4.2007). Svet vodi predsednik, vanj pa je vključen tudi predstavnik Policijske postaje Domžale.

V letu 2008 in v začetku letošnjega leta je Svet opravil vrsto kvalitetnih preventivnih aktivnosti v smislu izboljšanja prometno varnostnih razmer na območju Občine Lukovica.

Izdelan je koncept Protokola o sodelovanju med redarji, kot novo kategorijo pooblaščenih oseb za delo na področju prometne preventive, Policijsko postajo Domžale in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica, ki je v **Prilogi 9** tega programa.

22. VARNOSTNO OGROŽENE POTI, KRAJI, POVRŠINE IN TOČKE NA OBMOČJU OBČINE LUKOVICA

Redarji bodo morali posebno pozornost nameniti mirujočemu prometu. Še posebej je potrebno izpostaviti ceste in območja, ki so navedene v 5. točki tega programa.

Merjenje hitrosti vožnje s strani občinskih redarjev (stacionarni merilniki hitrosti):

- Lokalna cesta Prapreče- Lukovica,
- Lokalna cesta Šentvid pri Lukovici- Brdo (šolska pot) ,
- Lokalna cesta Lukovica- Zlato Polje- Tuhinj.

23. NAČRT OBHODOV VARNOSTNO OGROŽENIH POTI, KRAJEV, POVRŠIN IN TOČK

Načrt se izdeluje v skladu s trenutno oceno varnostnih razmer in glede na potrebe v občini. Načrt se usklajuje na sestankih, ki jih vodi koordinator v občini. Medobčinski inšpektorat upošteva tudi predloge obhodov, ki bodo lahko podani tudi s strani Policijske postaje Domžale.

24. ZGRADBE, SPOMENIKI, MUZEJI IN DRUGI OBJEKTI, KI IMAJO STATUS NARAVNE IN/ALI KULTURNE DEDIŠČINE

Zelo pomembna naloga redarjev pri operativnem delu je tudi varovanje zgradb in objektov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine. Redarji so tisti, ki morajo v imenu občine stalno nadzirati te objekte in znamenitosti ter skrbeti, da ne pride do njihovih poškodovanj ali uničenj. Občinskemu vodstvu predlagajo tudi ukrepe za njihovo dodatno zaščito.

Na območju občine Lukovica so opredeljeni spomeniki kulturne dediščine:

- Odločba o zavarovanju drevoredov, drevesnega in cvetličnega parka ter vrta graščine Brdo pri Lukovici, Ur.l. LRS, št. 37/51-176 (27.11.1951);
- Brdo pri Lukovici - Grad Brdo – kulturni spomenik državnega pomena;
- Odlok o razglasitvi Breške hiše, Imovica 8 za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01);
- Odlok o razglasitvi cerkve sv. Luka v Spodnjih Praprečah za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01);
- Odlok o razglasitvi cerkve sv. Mohorja in Fortunata za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01);
- Odlok o razglasitvi cerkve sv. Neže na Golčaju za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik občine Lukovica, št. 6/01, 2/02);
- Odlok o razglasitvi cerkve sv. Vida v Šentvidu za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01);
- Odlok o razglasitvi Mahkotovega dvojnega kozolca – toplarja za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01);
- Odlok o razglasitvi Marijinega znamenja v Lukovici za kulturni spomenik (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/99);
- Odlok o razglasitvi Notarjeve vile, Maklenovec 30, za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 1/07)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Lukovica za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 6/01, 7/01);

Objekti Golčaj – cerkev sv. Neže, Gradišče pri Lukovici – cerkev sv. Marjete, Imovica – Kmečki dvorec Imovica 8, Spodnje Prapreče – cerkev sv. Luka, Trojane – Arheološko najdišče Trojane, V zideh – cerkev sv. Mohorja in Fortunata so tudi uvrščeni v seznam kulturne dediščine državnega pomena, vendar zanje še ni bilo sprejetega predpisa o razglasitvi za kulturni spomenik državnega pomena.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije je z območja občine Lukovica v register kulturne dediščine (evidenca) uvrstil še številne druge kulturne spomenike in

objekte, ki pa niso zavarovani z nobenim predpisom, vendar zanje kljub temu veljajo splošni varstveni režimi.

Za naravno dediščino pa je bil sprejet državni *Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot* (Ur. list RS, št. 111/04, 70/06), ki določa dele narave, ki so zaradi svojih lastnosti spoznani za naravne vrednote in jih razvršča na vrednote državnega in lokalnega pomena ter ureja podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve in druga obvezna pravila ravnanja za njihovo varstvo.

Z državno *Uredbo o ekološko pomembnih območjih* (Ur. list RS, št. 48/04) pa so bila določena ekološko pomembna območja in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

25. NAČRT OBHODOV NEPREMIČNIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Načrt se izdeluje v skladu s trenutno oceno varnostnih razmer in glede na potrebe v občini. Načrt se usklajuje na mesečnih sestankih, ki jih vodi koordinator v občini. Medobčinski inšpektorat upošteva tudi predloge obhodov, ki bodo lahko podani tudi s strani Policijske postaje Domžale.

26. NAČIN UVEDBE DEŽURNE SLUŽBE REDARSKE SLUŽBE

To odločitev sprejme župan po sprejemu občinskega programa varnosti in na podlagi ocene varnostnih razmer in bodoče vizije razvoja redarske službe (kadrovska krepitev, zagotavljanja dodatnih materialnih pogojev, povečanje finančnih sredstev za ta namen, itd.). Trenutno za uvedbo dežurstva še ni potrebe.

Dežurstvo se lahko uvede na naslednje načine:

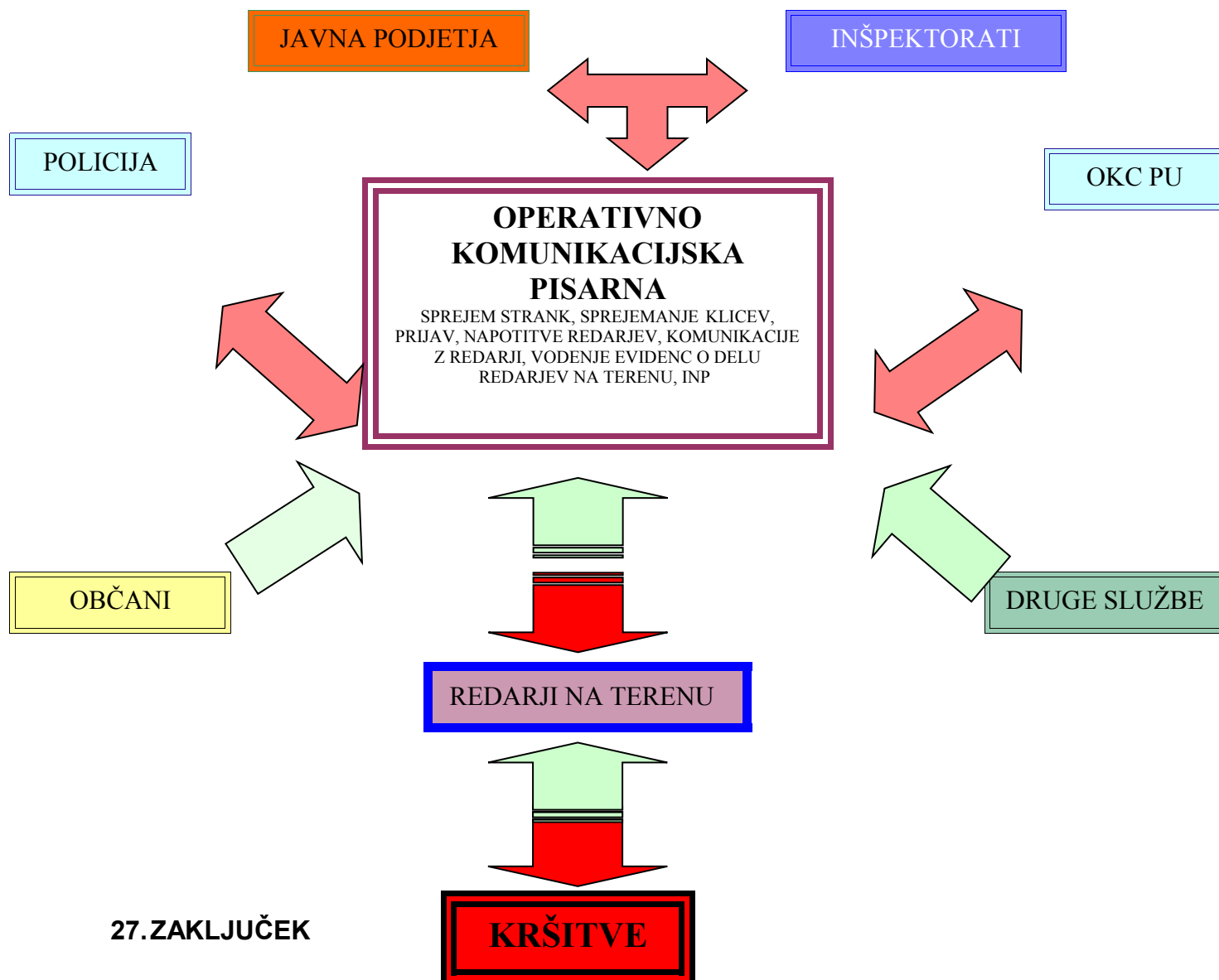
1. Kot posebni dežurni center z vso potrebno opremo in 24 urno službo redarjev.
2. V okviru dogovora s Centrom za obveščanje 112, da to vlogo prevzame njihov operater.
3. Da to vlogo prevzame varnostno nadzorni center ene izmed zasebnih varnostnih služb.

V primeru potrebe se organizira operativno komunikacijska pisarna, oz. dežurstvo z naslednjimi nalogami:

- sprejem strank in občanov v času uradnih ur organa,
- sprejem telefonskih klicev občanov in prijav,
- komunikacija in sprejem redarjev, koncesionarja in nudenje servisa preko radio zvez delavcem na terenu,
- koordinacijo dela redarjev na terenu,
- obdelava podatkov po nalogu vodje službe.

Operativno komunikacijska pisarna je opremljena z baznima postajama za radio zveze na terenu, računalnikom z možnostjo dostopa do zbirke podatkov kršiteljev z možnostjo vpogleda brez spreminjanja in dežurno telefonsko linijo.

Vloga operativno komunikacijske pisarne nastopa kot centralni komunikacijski in koordinacijski center dela redarske službe. Za delo operativno komunikacijske pisarne se izdelajo podrobna navodila o delu, ki vsebujejo razporede dela, določitev evidenc in določijo podrobnejše vsebine in naloge delavcev za delo.

27. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti Občine Lukovica ima, glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje programa, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja programa varnosti bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje občinskega programa varnosti poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg cilja, ki je opredeljen v programu. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

Občinski program varnosti Občine Lukovica se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba občinske uprave v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še ostalo vsebino programa. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva.

Predloge za dopolnitev programa je potrebno oblikovati tudi v okviru Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica, kot pomembnega organa na področju varnosti v naši občini.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju Občine Lukovica in njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Domžale ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

Občina Lukovica
ŽUPAN
Matej Kotnik

LITERATURA IN VIRI

- Ustava RS. Ljubljana: Uradni list RS/I 33/91.
- Zakon o prekrških ZP1-UPB4. Ljubljana: Uradni list RS 3/2007.
- Zakon o varnosti cestnega prometa-UPB5. (2008). Ljubljana: Uradni list RS.
- Zakon o lokalni samoupravi - UPB2 (2007). Ljubljana: Uradni list RS, 94/07, spremembe in dopolnitve Uradni list RS 76/2008.
- Zakon o javnih cestah - UPB1. (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 33/06.
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 70/06.
- Zakon o policiji-UPB6: Ljubljana: Uradni list RS 107/06.
- Kazenski zakonik-KZ-1. Ljubljana: Uradni list RS, 55/08.
- Zakon o kazenskem postopku-UPB4: Uradni list RS, 32/07.
- Zakon o občinskem redarstvu: Lavtar R., in Keanovič, (2007), Ljubljana:

GV Založba.

- Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarČP). Uradni list RS, 71/93.
- Zakon o varstvu okolja: Ur. list RS UPB 39/2006, spremembe in dopolnitve 70/2008.
- Zakon o vodah: Ur. list RS 67/2002, spremembe in dopolnitve 57/2008.
- Zakon o ohranjanju narave: Ur. list RS 96/2004.
- Peter Jambrek, Anton Perenič in Marko Uršič, Varstvo človekovih pravic: razprave esej dokumenti, (1988) Ljubljana. Mladinska knjiga.
- Žaberl Miroslav, Temelji policijskih pooblastil, (2006). Ljubljana. Fakulteta za varnostne vede.
- Pravilnik o policijskih pooblastilih. Ljubljana: Uradni list RS 40/06.
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008). Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev.
- Uradna spletna stran občine Lukovica.

PRILOGA 1

NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji določa v 34. členu, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila občinskega redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko občinski redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče občinski redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo občinski redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-I, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji (ZPol), ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi občinski redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko občinski redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju Občine Lukovica.

UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi občinski redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Občinski redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti občinskemu redarju zahtevano listino na vpogled.

VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, moramo pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz ZPol, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi občinski redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko, pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi ju oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov vzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),
- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari, prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen) in
- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

Tako kot je to določeno v ZPol, se varnosti pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla občinskega redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samega sebe.

ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja . V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme občinski redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno poudariti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da ga povežemo s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero bomo storilcu jasno povedali oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima občinski redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost moramo takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ne moremo storiti, pa o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo občinski redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZPol določa v 46. členu, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila izvedbe zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,
- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- o zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje, ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bi najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določilih zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičnim osebam pa je onemogočen dostop.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po takšnih zakonih morajo biti občinski redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno, ali se morajo ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko občinski redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZVCP določa, da lahko občinski redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

PRILOGA 2

NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV:

UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila pomeni tisto prisilno sredstvo, s katerim osebe uporabljajo svojo telesno moč in znanje borilnih veščin ter spretnosti za izvedbo uradnih nalog. O fizični sili lahko govorimo takrat, ko pride do dotika dveh teles. Fizična sila je torej človekova telesna sila, ki je pri posameznikih različna, odvisna od njegovih telesnih značilnosti in sposobnosti.

Uporaba fizične sile kot prisilnega sredstva je torej tudi uporaba telesne moči in spretnosti občinskega redarja (gibanj telesa ali delov telesa v telo druge osebe) proti drugi osebi z neposrednim fizičnim stikom (dotikom). Praviloma se uporablja kot osnovna in milejša vrsta prisilnega sredstva za neposredno delovanje na ljudi.

Za uporabo fizične sile se šteje uporaba:

- strokovnih prijemov in pritiskov, ki jih lahko občinski redarji uporabijo za obvladovanje pasivnega upiranja,
- strokovnih udarcev in
- strokovnih metov.

s pomočjo katerih lahko ob uporabi lastne telesne moči občinski redar obvlada osebo, ki ga napade ali da lahko odvrne istočasni protipravni napad od drugega. Pri tem pa mora občinski redar ob drugih načelih upoštevati zlasti načelo zakonitosti in strokovnosti.

Strokovni prijemi

Strokovni prijemi, so sestavljeni iz prijemov, vzvodov in davljenj ki se izvajajo z rokami. Namen uporabe strokovnih prijemov je, da se osebo zadrži na določenem kraju ali transportira kamor je potrebno. Prijemi z neposredno uporabo telesne sile so tisti elementi, s katerimi lahko občinski redar osebo prime z rokama za kateri koli del telesa in pri tem uporabi samo svojo telesno silo, da osebo zadrži na kraju dogodka.

Za občinskega redarja, ki opravlja delo samostojno je priporočljivo, da predvsem uporablja vzvodne in zapestno vzvodne prijeme. Gre za prijeme, s katerimi se izvajajo vzvodi na sklepe na rokah in nogah. Najpogosteje se izvajajo na zapestju, komolcu, ramenih, kolenih in gležnjih. Pri izvajanju vzvodnih prijemov je potrebno kontrolirati pritiske na sklepe. Vzvodi morajo biti sorazmerni upiranju in ne smejo biti sunkoviti in izvedeni v nasprotni smeri.

Vzvodni prijemi se praviloma začnejo izvajati največkrat stoje, končajo pa se na tleh. Pri tem je potrebno ves čas nadzirati glavo in druge vitalne dele telesa, da se oseba ne poškoduje.

Davljenje je možno izvesti v vseh položajih (stoje, leže in kleče). Prijemi davljenja znajo biti na pogled zelo surovi oziroma grobi, zato jih znajo osebe, ki gledajo tak postopek, največkrat oceniti za nehumane in nestrokovne. Strokovni prijemi so zelo uporabni za :

- transport oseb,
- vklepanje in vezanje oseb ter
- obrambo pred prijemom napadalca.

Strokovni udarci

Strokovni udarci so v primerjavi z strokovnimi prijemi hujša oblika uporabe fizične sile, zato so pogosto vzrok za presojo upravičenosti uporabe. Med hujšo obliko se štejejo predvsem zaradi posledic, ki pri njihovi uporabi nastanejo. Udarci so tudi

najhitrejša uporaba sile, s katero lahko občinski redar odvrne napad nase ali koga drugega. Udarcev je več vrst, delijo pa se na udarce z nogo in roko.

Udarci z nogo so močnejši in jih je težje kontrolirati, so pa tudi bolj učinkoviti, saj je noga daljša od roke in pri tem ostanejo vitalni deli redarja bolj oddaljeni od napadalca. Pri uporabi udarcev se le te ne sme usmerjati v glavo in druge dele telesa, kjer bi se lahko prizadejalo hude posledice za življenje in zdravje tistega, proti kateremu se uporabljajo udarci.

Roke so najpogostejše sredstvo za uporabo vseh oblik fizične sile, še posebej pa za uporabo udarcev. Ti udarci se lahko izvajajo z vsemi deli roke in sicer:

- s pestjo, z dlanjo ter z zunanjim in notranjim delom dlani ter
- s prsti, s podlaktjo in s komolcem.

Strokovni udarci se lahko razdelijo na sunke in udarce!

Sunki so vsi udarci z ramena, izvedeni z rotacijo roke (pestjo) s pomočjo gibanja bokov. Osnovna značilnost so racionalnost, najkrajša pot in velika hitrost. Izvajalec mora ves čas sunke kontrolirati.

Udarci se izvajajo iz komolca, tako da je os rotacije komolec. Udarna površina pa je dlan, rob dlani ali komolec. Udarci z nogo se razvrščajo glede na smer gibanja noge in udarno površino. Smer gibanja je lahko gor – dol, naprej in nazaj, medtem pa je lahko udarna površina stopalo ali koleno. Ciljne točke udarjanja z nogo in roko so v pretežnem delu:

- sprednji del telesa (trebuh, pleksus),
- zadnji del telesa (hrbet, zadnjica),
- stranski deli (ledveni del, rebra),
- mišične skupine (podlaket, nadlaket, ramena) in
- mišične skupine na nogah (stegno, golen, meča).

Strokovni meti

Tehnika metov je povzeta po borilni veščini judo. Praviloma se izvaja tako, da občinski redar napadalca svojim telesom spravi iz ravnotežja in napadalca »vrže« na tla. Strokovni meti so po kvalifikaciji najhujša oblika uporabe fizične sile.

Glavna razloga za to sta predvsem v tem:

- da je pri strokovnem metu padec nasprotnika težje kontrolirati, kot pri strokovnemu prijemu ali strokovnemu udarcu ter
- da večina napadalcev ne obvlada tehnike padanja, ker pri tem ponavadi padejo na trdo površino (asfalt beton, keramika ...) in pri tem pogosto pride do telesnih poškodb.

Uporaba strokovnih metov se lahko deli tudi na: ročne mete, bočne mete, nožne mete, ramenske mete in mete s padcem nazaj ali v stran.

SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko občinski redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena Zakona o občinskem redarstvu uporabi zoper osebo, ki jo sme v skladu s tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje od občinskega redarja zahteva, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito in strokovno.

Med prisilna sredstva za vklepanje in vezanje se uvršča:

- sredstva za vklepanje (različne vrste lisic),
- sredstva za vezanje (plastične zatege, vrvice) in
- druga priročna sredstva (lepilni trakovi, vezalke, hlačni ali drugi pasovi ...).

Tehnika natikanja lisic na zapestje se razlikujejo glede na:

- položaj rok (spredaj, zadaj),
- intenzivnost upiranja – položaj osebe (stoje, kleče, leže),
- tehnične značilnosti in
- vrsto lisic.

Način vklepanja in vezanja se lahko deli tudi na položaj rok osebe, in sicer:

- roke spredaj brez naslanjanja,
- z rokami naslonjeni na zid, prevozno sredstvo ali drevo in
- z rokami zadaj.

Postopek uporabe sredstev za vklepanje in vezanje je predvsem odvisen od tega ali se oseba občinskemu redarju upira ali ne. Tako se lahko sredstva za vklepanje in vezanje uporabljajo na naslednji način:

- vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe fizične sile,
- vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe fizične sile,
- vklepanje in vezanje z naslanjanjem in
- vklepanje in vezanje ležeče osebe.

Vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe fizične sile

Lisice se prime v močnejšo roko in se osebi približa od strani (iz njegovega boka), jo z šibkejšo roko prime tik nad zapestjem njene roke in spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje in pritisne tako, da obroč obkroži zapestje roke in se zaskoči. Nato se osebi ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« in zgornji obroč potisne navzdol proti drugi roki in nastavi na zapestje ter porine obroč tako, da obkroži zapestje te roke.

Vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe fizične sile

Ta postopek je za občinske redarje veliko varnejši, saj pri tem kršilec oziroma storilec občinskega redarja ne more poriniti, ga objeti, ga udariti in tudi poskus pobega je težji.

Oseba, ki se jo vklepa, mora imeti roke spuščene za hrbtom in dlani obrnjene ena proti drugi ali navzven. Pri tem mora občinski redar paziti, da sta palca obrnjena navzgor in dlani obrnjene navzven, saj oseba tako težje doseže ključavnice in težje obrača roke. Pri tem je potrebno lisice trdo prijeto s primarno roko in se lahko tudi ukaže: «NOGE NARAZEN, NAGNITE SE NAPREJ!» Takoj za tem se osebi približa in ji spodnji obroč lisic nastavi na zapestje, povleče roko osebe in potisne obroč tako, da obkroži zapestje in se zaskoči. Nato se na drugo roko natakne še zgornji obroč in oba dela lisic stisne in vpraša osebo ali jo mogoče preveč stiskajo. Po potrebi se jih sprosti in blokira.

Vklepanje in vezanje z naslanjanjem

Ta način uporabe sredstev za vklepanje in vezanje se lahko uporabi samo v primeru, če kršitelj napade občinskega redarja, se mu upira ali želi pobegniti. V tem primeru se iz varne razdalje kršilcu oziroma storilcu odredi: »OBRNITE SE, Z ODRUČENIMI ROKAMI SE NASLONITE NA ZID (avtomobil, steber ...), NE PREMKAJTE SE, VKLENIL VAS BOM! PREMAKNITE SE NAZAJ, NOGE NARAZEN, GLAVO GORI!« Osebi se približa od zadaj (bočno) in jo s šibko roko zgrabi za njeno roko nad zapestjem, spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje, obroč potisne tako, da obkroži zapestje in se zatakne. Nato se kontrolirano potegne navzdol in ukaže: «NASLONITE SE NA ZID (avtomobil, steber ...)» in kršilca oziroma storilca opozori, naj to stori počasi in previdno. Z lisicami se roko potegne (zviže) na hrbet, se obrne proti njemu in se mu ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« Takoj za tem se natakne zgornji enojni obroč na zapestje druge roke, tako da sta dlani obrnjeni navzven. Oba dela lisic se stisne, vendar ne preveč.

Vklepanje in vezanje ležeče osebe

Ležeči osebi se roke praviloma vklepajo na hrbtu. Kadar je občinski redar napaden in mora najprej uporabiti fizično silo (strokovni prijem, strokovni met ...), da obvlada osebo, lahko tako osebo vklene na tleh. Postopek je potrebno izvesti hitro in strokovno, vendar je to precej težje kot takrat, kadar oseba sodeluje. Bistvo je, da občinski redar obvlada strokovne prijeme, da osebo spravi v ležeč položaj (na trebuh ali na hrbet). V nadaljevanju pa je postopek podoben, kot je opisano zgoraj.

PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena Zakona o občinskem redarstvu, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec, fizično silo in palico policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeto, privedi ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za občinskega redarja pa Zakon o občinskem redarstvu v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Tako, kot to sicer velja za vsako uporabo prisilnih sredstev, je pred uporabo plinskega razpršilca, osebo pred uporabo opozoriti. Slednje opozorilo seveda ne velja kot absolutno, saj je potrebno upoštevati dejstvo, da se osebo na to opozori vedno, kadar okoliščine to dopuščajo. To pomeni da v primeru napada na občinskega redarja ali koga drugega, se takšno osebo o uporabi tovrstnega prisilnega sredstva ne bo opozarjalo, temveč se bo plinski razpršilec nemudoma uporabil.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora občinski redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzila plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenjske in drugih vrst pekoče paprike (t. i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih efektov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora občinski redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega občinski redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca bo prenehal delovati po približno 30 minutah, v kolikor si oči spiramo z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

PRILOGA: 3

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica, ki jo zastopa župan Matej Kotnik

in

Policijska postaja Domžale, Ljubljanska cesta 96, 1230 Domžale, ki jo zastopa komandir Božidar Fekonja

PISNI PROTOKOL

o sodelovanju redarske službe in Policijske postaje Domžale

I.

Ta protokol ureja medsebojno sodelovanje redarske službe s Policijsko postajo Domžale.

S protokolom se ureja tudi medsebojno sodelovanje med redarsko službo in posameznimi policijskimi postajami, ko gre za skupno izvajanje nalog redarstva in policije na območju občine Lukovica.

II.

Policijska postaja Domžale in redarska služba se zavezujeta, da si bosta medsebojno zagotavljala pomoč pri izmenjavi informacij na področju varnostne in druge problematike, ki so pomembne za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine Lukovica.

Za doseg navedenih ciljev ter strateških in operativnih ciljev opredeljenih v Občinskem programu varnosti Občine Lukovica, se bodo po potrebi organizirale skupne oblike delovanja in pripravili skupni programi aktivnosti, glede na svoje pristojnosti.

V navedene aktivnosti se bo vključevalo tudi druge organe in službe Občine Lukovica, ki lahko v okviru svojih pristojnosti prispevajo k večji varnosti in kakovosti življenja in dela na območju občine Lukovica.

III.

Policijska postaja Domžale in Medobčinski inšpektorat, v okviru katerega delujejo redarji, izvajata skupne akcije oziroma skupni nadzor nad cestno-prometnimi predpisi in predpisi, ki urejajo javni red in mir na območju občine Lukovica. V ta namen vodja Medobčinskega inšpektorata in komandir Policijske postaje Domžale, oziroma od njih pooblaščen osebe pripravijo razpored skupnega dela oziroma uskladijo skupne akcije ter določijo področje nadzora.

Redarska služba skupaj s Policijsko postajo Domžale načrtuje in izvaja skupne nadzore glede varnostne problematike, za nadzor katere so pristojni.

Pri skupnem nadzoru se dogovorita o številu sodelujočih policistov in redarjev in ustrezni uporabi vozil ter drugih sredstev potrebnih za izvedbo nadzora.

V skupnih nadzorih morajo redarji ravnati po navodilih vodje policijske enote oziroma policista.

IV.

Medobčinski inšpektorat bo izvajal svoje pristojnosti skladno s kadrovskimi zmožnostmi, Policijska postaja Domžale pa v okviru svojih pristojnosti.

VI.

Protokol je sklenjen za nedoločen čas.
Spremembe in dopolnitve protokola se sprejmejo v soglasju obeh strani.

VII.

Protokol začne veljati z dnem podpisa obeh strani.

Datum:

Datum:

Policijska postaja Domžale

Občina Lukovica

Komandir

Župan

Božidar Fekonja

Matej Kotnik

PRILOGA: 4

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne _____ vodja Medobčinskega inšpektorata sklenil naslednji

PISNI PROTOKOL

**O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA S SOSEDNJI
REDARSKIMI SLUŽBAMI**

I.

Z navedenim pisnim protokolom se določa sodelovanje Medobčinskega inšpektorata s sosednjimi občinskimi redarstvi in medobčinskimi redarstvi.

Namen tega protokola je, da se zagotovi javna varnost in javni red tudi na širšem področju in na mejnih območjih, kjer se občinska in medobčinska redarstva srečujejo pri svojem rednem in akcijskem delu.

II.

Na podlagi Zakona o občinskem redarstvu je Občina Lukovica soustanoviteljica Medobčinskega inšpektorata s sedežem v Trzinu, ki opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

Delo redarjev temelji na pooblastilih in pristojnostih, ki jih redarstvu določajo Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in mira, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o prekrških in drugi predpisi ter določila občinskih odlokov, na podlagi katerih redarji opravljajo nadzor.

III.

Redarska služba v skladu s svojimi pristojnosti:

- nadzoruje varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varuje ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve citiranega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja in
- sodeluje pri prometni ureditvi na občinskih cestah, pri nadzoru in urejanju prometa.

IV.

Z namenom uspešnega zoperstavljanja vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na širšem območju in na mejnih območjih občin, je potrebno vzpostaviti takšno sodelovanje med redarstvi, ki bo omogočalo hitro in učinkovito ukrepanje zoper navedene oblike ogrožanja.

Zato mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

V.

Vse te vrste in oblike medsebojnega sodelovanja in skupnega dela na posameznih področjih dela lahko prispevajo v večji učinkovitosti redarjev Medobčinskega inšpektorata na območjih, kjer bodo s sosednjimi redarstvi potekale zgoraj opisane aktivnosti.

VI.

Zakon o občinskem redarstvu temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes tako občin kot države v celoti. Gre za naloge, katerih izvajanje je neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih uradnih oseb, da bo zagotovljeno njihovo zakonito delo ter ustrezno sodelovanje.

VI.

Ta pisni protokol se ponudi v podpis sosednjim redarstvom, stopi pa v veljavo s posameznim redarstvom z dnem podpisa.

Štev.:

Datum:

Vodja sosednjega redarstva:

Vodja Medobčinskega inšpektorata:

PRILOGA 5

Na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Lukovica,

izdajam

NAVODILO

ZA UKREPANJE OBČINSKIH REDARJEV OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH

Z Navodilom za ukrepanja občinskega redarstva ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Lukovica se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer potresov, toče in žleda, sušnih obdobj, poplav, požarov v naravi, v naseljih in industrijskih objektih in prometnih nesreč.

Navodilo je izdelano na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in je priloga Občinskemu načrtu zaščite in reševanja v Občini Lukovica, izdelanem v skladu z določbami Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 3/2002, 17/2002 in 17/2006).

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah se prične uporabljati:

- v primeru naravnih in drugih nesreč, katera so prizadela območje občine Lukovica in je redarstvo obveščeno preko Centra za obveščanje (ReCO), s strani Občine Lukovica ali kakorkoli drugače,
- po obvestilu župana ali štaba civilne zaščite Občine Lukovica.

S pričetkom uporabe tega navodila mora vodja Medobčinskega inšpektorata takoj do preklica zagotoviti stalno prisotnost občinskih redarjev na območju občine Lukovica. Občinski redarji se takoj javijo županu, oz. štabu civilne zaščite Občine Lukovica.

Po dogovoru med županom Občine Lukovica, oz. osebo, ki jo ta pooblasti in vodjo Medobčinskega inšpektorata se lahko zagotovi večje število občinskih redarjev.

Naloge občinskega redarja v primeru potresa:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na potresno območje,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- usmerja prebivalce na začasni nastanitveni center,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru toče in žleda:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja, nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na območje, ki je prizadeto zaradi toče ali zaradi žleda,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru suše:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na območja, ki jih je prizadela suša,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru poplav:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,

- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja, nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na poplavljeni območje,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru požarov v naravi, v naseljih in industrijskih objektih:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- ugotavlja primere nastanka začetnih požarov teh o tem obvešča štab civilne zaščite, sam pa le tega poskuša pogasiti,
- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti s ciljem varovanja javnega premoženja, naravno in kulturno dediščino ugotavlja primere kršitev odredbe in o tem obvešča policijo in štab civilne zaščite,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj požara ali do objekta, ki je požarno ogrožen,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru večjih in obsežnejših prometnih nesreč:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- usklajeno v dogovoru s policijo – vodjo intervencije, ki je na kraju prometne nesreče in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,

- sodeluje s štabom civilne zaščite ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja, nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj prometne nesreče (delo na prometnih zaporah, itd.),
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah se hrani v pisni obliki v Občini Lukovica in na sedežu Medobčinskega inšpektorata v Trzinu.

Številka:

Datum:

Vodja Medobčinskega inšpektorata:

PRILOGA: 6

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne _____ vodja Medobčinskega inšpektorata sklenil naslednji

DOGOVOR
O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA V OBČINSKEM
SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Medobčinski inšpektorat

in

Občinski štab civilne zaščite Občine Lukovica

se dogovorita o sodelovanju v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

I.

Občinsko redarstvo, ki deluje v okviru Medobčinskega inšpektorata, sodeluje v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, šte. 51/2006-UPB1).

II.

V okviru izvajanja svojih nalog ima občinski redar na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nalogo, da obvesti najbližji center za obveščanje o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanjo izvedel, v okviru možnosti prepreči naravno in drugo nesrečo, rešuje in pomaga, ter daje napotke za zaščito, reševanje in pomoč;

III.

Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč. Redarstvo sodeluje v sistemu zaščite in reševanja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja z izvajanjem nalog, opredeljenih v Navodilu za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih, katero je priloga Občinskega programa varnosti Občine Lukovica.

IV.

Občinski redar opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu s predpisi ter usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije v kolikor ta ne more drugače zavarovati ljudi in premoženje. Po usmeritvah pristojnega poveljnika Civilne zaščite bo predvsem nudil pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa

mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.

V.

Z Navodilom za ukrepanje občinskega redarstva ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Lukovica se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primere potresov, toče in žleda, sušnih obdobj, poplav, požarov v naravi, v naseljih in industrijskih objektih in prometnih nesreč.

VI.

Namera dogovora zajema medsebojno obveščanje in pomoč.

Dogovor je sklenjen za nedoločen čas.

Spremembe in dopolnitve se sprejmejo v soglasju obeh strani.

V Lukovici, dne ...

Medobčinski inšpektorat

**Štab Civilne zaščite
Občine Lukovica**

PRILOGA: 7

SINTAL d.d.

G 7 d.d.

Varnost d.d.

**ZADEVA: OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI – DOGOVOR O SODELOVANJU Z
OBČINSKIM REDARSTVOM**

V skladu z določili 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. List RS 139/2006) morajo občine izdelati občinske programe varnosti in jih v smislu kvalitetnega zagotavljanja varnostnih razmer v občini uskladiti tudi z vsemi institucijami in podjetji, ki na določenem območju bistveno prispevajo k izboljšanju varnostnih razmer.

Ker so to tudi varnostne službe, je sodelovanje na področju zagotavljanja varnosti nedvomno zelo koristna za vse naše občane.

V ta namen smo z redarji, ki delajo na našem območju pripravili dogovor o sodelovanju, ki vam ga pošiljamo v prilogi.

V kolikor se z njegovo vsebino strinjate, ga podpišite in nam podpisan izvod vrnite najkasneje do

O konkretnjših oblikah sodelovanja se bomo dogovorili na posebnem sestanku s podpisniki dogovora.

Lep pozdrav.

Priloga: 1 x dogovor

V Lukovici, dne ...

ŽUPAN
Matej Kotnik

Redarji bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na tem območju.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

Da bo to delovanje usklajeno, še učinkovitejše in bolj koordinirano se sklene v skladu z določili 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS 139/2006)

dogovor,

o sodelovanju varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na območju Občine Lukovica, z redarji, ki opravljajo delo na območju te občine.

Redarji pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

Občinski redar lahko kot pooblaščen uradna oseba, skladno z določbami Zakona o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS, št. 70/2006), ukrepa ob zaznavi naslednjih prekrškov:

- nedostojno vedenje na javnem kraju (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje in risanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen).

Na območju naše občine so še posebej v porastu dejanja vandalizma. V skladu z določili Zakona o varstvu javnega reda in miru, stori ta prekršek oseba, ki namenoma poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture, kot so komunalna infrastruktura, javna razsvetljava, cestnoprometni znaki, priprave in naprave na rekreativnih površinah, igrala na otroških površinah in podobne javne naprave.

Varnostniki lahko pomoč pri zagotavljanju varnosti na teh področjih nudijo predvsem na naslednji način:

Pri uporabi določil 43. člena Zakona o zasebnem varovanju (Ur. list RS 126/2003) opravljajo naloge in uporabljajo pooblastila – ukrepe in dolžnosti varnostnikov, ne območju, ki ga varujejo v skladu z oblikovano pogodbo z naročnikom varnostne storitve.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile, itd.), so varnostniki zelo uporabni tudi pri delu izven njihovega varovanega območja.

O zaznanih negativnostih, predvsem s področja javnega reda in miru in kriminalitete lahko obveščajo redarsko službo in policijo, prav tako pa lahko tudi izven njihovega varovanega območja ukrepajo tudi samostojno (državljanska aretacija – odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti – 160. člen Zakona o kazenskem postopku).

Sodelovanje varnostnikov z redarji se bo največkrat nanašalo na obveščanje o kršitvah ali pa o sumih kršitev, ki so v pristojnosti redarjev.

Komunikacija bo potekala preko redne telefonske linije, neposredno do Medobčinskega inšpektorata, ki bo evidentiral informacijo in izvedel potrebne ukrepe. Varnostnim službam, pristopnicam k dogovoru, bo točen način komuniciranja (tel. številka, mesto zbiranja informacij, nudenje povratnih informacij, itd.) sporočen naknadno.

Varnostne službe te naloge opravljajo vzporedno s svojimi nalogami v korist in zadovoljstvo vseh občanov in niso upravičene do plačila teh varnostnih storitev.

Ta dogovor prične veljati z dnem ko ga podpišejo vse zainteresirane stranke, ob sprejemu občinskega programa varnosti Občine Lukovica pa bodo z njim seznanjeni tudi svetniki in občinska uprava Občine Lukovica, preko medijev pa tudi širša javnost.

Nespoštovanje tega dogovora nima nobenih pravnih posledic.

Zasebne varnostne službe (pristopnice k dogovoru):

Sintal d.d.	žig	Podpis:
G 7 d.o.o.	žig	Podpis:
Varnost d.d.	žig	Podpis:

V Lukovici, dne ...

ŽUPAN
Matej Kotnik

PRILOGA: 8

Na podlagi 4. odstavka, 17. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS 139/2006) izdaja župan Občine Trzin

P O S L O V N I K

o delu komisije pri oceni uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev

1. člen

Ta poslovnik določa vsebino, sestavo, način in postopek dela komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev, evidentiranje, poročanje, nadzor in varstvo podatkov.

2. člen

Posamezni izrazi v tem poslovniku imajo naslednji pomen:

- pritožba je vsaka vloga posameznika, v kateri zatrjuje kratenje pravic in svoboščin s strani pooblaščenega uradne osebe občinskega redarstva;
- pritožnik je posameznik, ki meni, da so bile z dejanjem pooblaščenega uradne osebe pri izvajanju nalog na območju občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice iz 3. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139-2006), kratene njegove pravice in svoboščine in se je v skladu z 19. členom Zakona o občinskem redarstvu pritožil pri katerem od županov teh občin, pri Medobčinskem inšpektoratu ali pri drugem organu teh občinskih uprav;

3. člen

Občinski redar sme pri opravljanju nalog v skladu z določili 14. člena Zakona o občinskem redarstvu uporabljati naslednja prisilna sredstva:

- uporaba fizične sile,
- uporaba sredstev za vklepanje in vezanje,
- uporaba plinskega razpršilca.

4. člen

Župan občine, v kateri je sedež Medobčinskega inšpektorata (v nadaljevanju župan), imenuje neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva pri uporabi prisilnih sredstev.

Župan določi tudi vodjo komisije in njegovega namestnika.

V komisiji mora biti direktor občinske uprave, s sedežem Medobčinskega inšpektorata, predstavnik krajevno pristojne policijske postaje ter predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Župan lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

Sejo komisije skliče župan občine.

Župan lahko določi komisijo za ocenjevanje vseh primerov naštetih v 5. členu tega poslovnika (stalna komisija) ali pa za vsak primer posebej.

5. člen

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

Če z Zakonom o občinskem redarstvu ni drugače določeno, se za ocenjevanje in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

6. člen

Komisija ocenjuje ali je bilo ravnanje občinskih redarjev v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

Komisija zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev.

V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje.

Komisija pri postopku svojega dela smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

7. člen

Delo komisije se opravlja na sedežu občine, na podlagi odločitve župana pa lahko tudi v drugi občini ali na kraju, kjer je do uporabe prisilnega sredstva prišlo.

8. člen

Delo komisije poteka na sejah in na drugi način zbiranja potrebnih dokazov in obvestil.

Sejo komisije skliče vodja komisije na predlog župana. Seja se skliče s pisnim vabilom, ki mora biti vročeno članom komisije najmanj pet dni pred sejo. V vabilu, ki se pošlje članom komisije se določi datum, kraj in čas seje ter zadeve, ki bodo obravnavane na seji.

9. člen

Če komisija pri svojem delu ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

10. člen

Vodja komisije je dolžan temeljito proučiti zadevo iz postopka pri vodji Medobčinskega inšpektorata. Ta je dolžan z vodjem komisije sodelovati in mu o obravnavani uporabi prisilnega sredstva nuditi vse potrebne podatke, obvestila in dokumentacijo.

O uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji Medobčinskega inšpektorata, oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Poročilo mora biti napisano in predano v pregled takoj po uporabi prisilnega sredstva, oz. najkasneje do konca delovnega dneva redarja, ki je to prisilno sredstvo uporabil.

V poročilu redarja morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju uporabe prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

Vodja komisije vodi delo komisije in skrbi, da se zadeva vsestransko obravnava in pretehta.

11. člen

Na podlagi izvedenega postopka pred komisijo in ugotovljenih dejstev, okoliščin in dokazov, komisija sprejme odločitev o obravnavanem primeru uporabe prisilnega sredstva. Če se mnenje posameznika o obravnavanem primeru razlikuje od večine članov komisije, se v zapisnik o ugotovitvah navede, kot ločena mnenja.

12. člen

O zbranih obvestilih, ugotovitvah in dokazih komisija najkasneje v 30 dneh od pričetka dela sestavi zapisnik.

Zapisnik mora vsebovati:

- datum, čas in kraj seje in drugih aktivnosti komisije;
- sestavo komisije;
- opozorilo na dolžnost spoštovanja predpisov o varstvu osebnih podatkov in varstvu tajnih podatkov;
- navedbo obravnavane vsebine;
- vsebino postavljenih vprašanj in odgovorov, ki so pomembni za odločitev o obravnavanem prisilnem sredstvu;
- odločitev in navedba mnenja, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno (tudi morebitno ločeno mnenje člana komisije).

Zapisnik podpiše predsednik komisije in zapisnikar.

13. člen

Sredstva, potrebna za izvajanje tega poslovnika se zagotovijo v proračunu občin ustanoviteljic Medobčinskega inšpektorata.

14. člen

Nadzor nad izvrševanjem tega poslovnika izvajajo župani občin ustanoviteljic Medobčinskega inšpektorata in Inšpektorat RS za notranje zadeve.

15. člen

Vsi sodelujoči v delu komisije so dolžni pri uporabi in dostopu do podatkov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, ravnati po zakonu o tajnih podatkih, zakonu o varstvu osebnih podatkov ter predpisih, ki urejajo ti področji.

16. člen

Ta poslovnik prične veljati po objavi v uradnem glasilu

Štev.

Datum:

Župan
Tone PERŠAK

PRILOGA: 9

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne _____ vodja Medobčinskega inšpektorata sklenil naslednji

P R O T O K O L

O SODELOVANJU MED MEDOBČINSKIM INŠPEKTORATOM, POLICIJSKO POSTAJO DOMŽALE IN SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE LUKOVICA

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica, Medobčinski inšpektorat in Policijska postaja Domžale ugotavljajo, da je v njihovem skupnem interesu poglobiti njihovo sodelovanje in stike pri izvajanju protokola.

Takšna oblika tesnejšega sodelovanja pomeni vzpostavitev partnerskega odnosa in omogoča zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti in kvaliteto javnega prostora v občini.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni.

V sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica bodo redarji v prometu izvajali preventivne akcije na področju mirujočega prometa, predvsem v smislu osveščanja ljudi, da v primeru napačnega parkiranja nemalokrat ogrožajo druge udeležence v cestnem prometu (pešce, kolesarje ipd.).

Občinsko redarstvo in Policija, vsak skladno s svojimi pristojnostmi, ki so opredeljene v posameznih zakonih, zagotavljata javno varnost ter varnost cestnega prometa v lokalni skupnosti ter pri tem kar najtesneje sodelujejo.

Pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda in miru morata občinsko redarstvo in policija nujno sodelovati, zato mora biti vzpostavljena med obema organoma ustrezna komunikacija.

Komunikacija je potrebna tudi zaradi izmenjavanja strokovnih mnenj, stališč, predloga izvajanja skupnih akcij na terenu, zaradi odzivanja na pobude za izvedbo skupnih akcij ter analiziranja skupne varnostne in druge problematike.

Uspešno in učinkovito sodelovanje redarjev in policistov ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Lukovica je nujno potrebna kvaliteta za skupno doseganje lokalne in globalne varnosti. Sodelovanje med redarstvom, policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se bo odrazilo v skupnem

dobrem, večji varnosti in predvsem zadovoljstvu ljudi. Zelo pomembna je soglasna naravnost in delitev skrbi za rezultate.

Štev.:

Datum:

**SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU OBČINE
LUKOVICA**

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT